

24. 4. 2006

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Chraňte své logo

Počet českých firem, zejména malých a středních podniků, které podceňují význam řešení vztahů v oblasti autorských práv k základním atributům své korporátní identity, jako je například logo, je stále překvapivě vysoký. Spoléhat přitom na zákonnou úpravu může být v některých případech ošidné.

Zatímco většina firem si již je vědoma ochrany, kterou požívají počítačové programy, a to v důsledku všudypřítomných marketingových kampaní proti „softwarovému pirátství“, otázku ochrany vlastních zájmů v oblasti autorského práva jakoby přehlíží. Je stále mnoho společností, které si nemohou být jisty, na jakém základě užívají tak základní atributy, jako je logo, značka produktu a podobně.

Ve většině případů je autorem těchto děl, tedy jedinečných výsledků tvůrčí činnosti autora vyjádřených v objektivně vnímatelné podobě, jak je charakterizuje autorský zákon, zaměstnanec společnosti nebo externí dodavatel – grafik. V obou případech má firma ze zákona, tedy bez dalšího, právo vykonávat majetková autorská práva k takovým dílům, a to jako k *dílům zaměstnaneckým* či *dílům na objednávku* (tedy na základě smlouvy o dílo, která může mít i nepísemnou formu, tzn. lze ji uzavřít prostým objednááním prací a úhradou za dodání díla).

Přesto, že zákon na tyto situace pamatuje, a zbavuje společnosti povinnosti řešit užívání loga a jiných děl samostatnou smluvní cestou, spoléhat se na zákonnou úpravu není zcela bez rizik. Užívání zaměstnaneckých děl i děl na objednávku má totiž svá omezení.

V případě zaměstnaneckých děl například nelze výkon majetkových práv k dílu postoupit třetí osobě bez souhlasu autora (s výjimkou převodu těchto práv při prodeji podniku nebo jeho části). Při nedostatečné úpravě vztahů může zaměstnavateli dokonce vzniknout dodatečná povinnost vyplatit autorovi další, přiměřenou, odměnu v případě, že se mzda nebo jiná již vyplacená odměna dostane do zjevného nepoměru k zisku společnosti z využití práv k zaměstnaneckému dílu a významu takového díla pro dosažení takového zisku.

V případě díla zhotoveného na objednávku, tedy obvykle v rámci smlouvy o dílo (uzavřené písemně, ústně či konkludentně), je společnost-obednavatel omezena v užívání díla pro účely, vyplývající ze smlouvy o dílo. Autor může takové dílo navíc sám dále užívat, nebo postoupit licenci třetí osobě, „není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy objednatel“. Bez výslovného vyjádření takových zájmů společnosti ve smlouvě o dílo je jejich následné určení často obtížné.

Uvedené limity práva k výkonu zaměstnaneckých děl či děl na objednávku lze překonat dohodou mezi společností a autorem. Vzhledem k povaze a významu děl, jakými jsou logo společnosti (jehož význam roste spolu s rozvojem firmy a lze ho jen stěží předvídat při jeho vzniku), lze jen doporučit, aby společnost uzavřela s autorem licenční smlouvu, v níž explicitně vymezí rozsah užívacích práv. Vyhne se tím následným sporům, k nimž, jak ukazuje praxe, často dochází právě z důvodu podcenění budoucího růstu hodnoty loga či jiného díla při jeho vzniku.

Jasná úprava autorských práv je současně pozitivním znakem při hodnocení kvality corporate governance (úrovně řízení firmy a řešení interních, především právních, vztahů), k němuž obvykle dochází při vstupu investorů nebo prodeji podniku. Nejistota firem a nižší důvěryhodnost vůči investorům jsou přitom často zbytečnou cenou za zanedbání základních principů nakládání s autorskými díly.

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Zjednodušení rozvodového řízení - aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma](#)
- [Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách](#)
- [Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení](#)
- [Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu](#)
- [Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech](#)
- [Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?](#)
- [Investice do společné věci v nesezdaném soužití](#)
- [K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby](#)
- [Holdinky a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.](#)
- [Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023](#)